

2017
POLITICAL SCIENCE

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Part A (ক - অংশ)

Q. No. 1 (a-f) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. No. 2-7 carries 2 marks each	2×6 = 12
Q. No. 8-12 carries 4 marks each	4×5 = 20
Q. No. 13 & 14 carries 6 marks each	6×2 = 12
	<hr/>
	Total = 50

Part B (খ - অংশ)

Q. No. 15 (a-f) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. No. 16-21 carries 2 marks each	2×6 = 12
Q. No. 22-26 carries 4 marks each	4×5 = 20
Q. No. 27 & 28 carries 6 marks each	6×2 = 12
	<hr/>
	Total = 50

Total (Part A & B): 50 + 50 = 100

PART-A/ক-শাখা

(Contemporary World Politics)

(সমসাময়িক বিশ্ব বাজনীতি)

1. Answer the following as directed :

1×6=6

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) Write the full form of NIEO.

NIEO ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(b) What do you mean by Unipolar World ?

একমেৰু বিশিষ্ট বিশ্ব বুলিলে কি বুজা ?

(c) Rio summit approved a developmental programme named as 'Agenda-21'. (Write 'yes' or 'no')

ৰিঅ' সন্মিলনে 'কাৰ্যসূচী-২১' নামৰ এক উন্নয়নমূলক কৰ্মসূচীত অনুমোদন জনাইছিল।
(হয় নে নহয় লিখা)

(d) In which year did India start its economic reform ?

ভাৰতে ইয়াৰ অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰ কোন চনত আৰম্ভ কৰিছিল ?

(e) There are _____ number of permanent members in the Security Council of UNO. (Fill in the blank)

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ নিৰাপত্তা পৰিষদত _____ স্থায়ী সদস্য আছে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(f) Which among the following is NOT an outcome of the disintegration of Soviet Union ?

(i) End of the ideological war between USA and Soviet Union

(ii) Birth of CIS

(iii) Change in the balance of power in the world order

(iv) Crisis in the Middle East

তলত দিয়াবোৰৰ কোনটো ছোভিয়েট ইউনিয়ন খণ্ডিতকৰণৰ পৰিণতি নহয় ?

(i) আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ আৰু ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ মাজৰ মতাদৰ্শগত যুদ্ধৰ সমাপ্তি

(ii) CIS ৰ জন্ম

(iii) আন্তৰ্জাতিক ব্যৱস্থাত ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্যতাৰ পৰিবৰ্তন

(iv) মধ্য প্ৰাচ্যত সংকট।

2. Write *two* differences between migrants and refugees. 2

প্ৰব্ৰজনকাৰী আৰু শৰণাৰ্থীৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

3. In which year the World Bank was created? Mention *any one* activity of World Bank 1+1=2

বিশ্ব বেংক কোন চনত স্থাপন হৈছিল ? ইয়াৰ যিকোনো এটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

4. When and where was the first NAM summit held? 1+1=2

প্ৰথম গোষ্ঠী নিৰপেক্ষ আন্দোলনৰ সন্মিলন কেতিয়া আৰু ক'ত অনুষ্ঠিত হৈছিল ?

5. In which year was Kyoto Protocol signed? The Protocol dealt with which problem of the environment? 1+1=2

কিয়ট' চুক্তি কোন চনত স্বাক্ষৰিত হৈছিল ? এই চুক্তি পৰিবেশৰ কোনটো সমস্যাৰ সৈতে জড়িত আছিল ?

6. What are the *two* military alliances signed by the USA and Soviet Union with their respective friendly countries during Cold War? 1+1=2

শীতল যুদ্ধৰ সময়ত আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ আৰু ছোভিয়েট ইউনিয়নে তেওঁলোকৰ বন্ধু দেশসমূহৰ সৈতে আৱদ্ধ হোৱা সামৰিক চুক্তি দুখনৰ নাম কি ?

7. Mention *two* major areas of influence of European Union. 2

ইউৰোপীয় সংঘৰ প্ৰভাৱৰ দুটা প্ৰধান ক্ষেত্ৰ উল্লেখ কৰা।

8. What is common but differentiated responsibility? Discuss briefly. 4

উমৈহতীয়া অথচ পৃথকীকৃত দায়বদ্ধতা মানে কি ? চমুকৈ আলোচনা কৰা।

9. Why did big powers need to have alliance with smaller countries?
Write four reasons. 4

বৃহৎ শক্তির ৰাষ্ট্ৰসমূহক সৰু সৰু ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ মিত্ৰতাৰ কিয় প্ৰয়োজন ? চাৰিটা কাৰণ লিখা।

10. Discuss briefly about restructuring and the future of the United Nations Organisation. 4

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ পুনৰ্গঠন আৰু ভৱিষ্যৎ সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

11. Discuss briefly about the recent relationship between India and Pakistan. 4

ভাৰত আৰু পাকিস্তানৰ মাজৰ শেহতীয়া সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

12. What is the relationship between human security and health? Discuss. 4

মানৱীয় নিৰাপত্তা আৰু স্বাস্থ্যৰ মাজৰ সম্পৰ্ক কি ? আলোচনা কৰা।

13. What is ASEAN? Discuss the three pillars of ASEAN. 1+5=6

আছিয়ান (ASEAN) কি ? আছিয়ানৰ স্তম্ভ তিনিটাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

OR/অথবা

Discuss the role and limitations of SAARC as a forum of regional cooperation. 4+2=6

আঞ্চলিক সহযোগিতাৰ অনুষ্ঠান হিচাপে ছাৰ্ক (SAARC) ৰ ভূমিকা আৰু সীমাবদ্ধতা আলোচনা কৰা।

14. Why did Soviet Union disintegrate? Discuss elaborately. 6

ছোভিয়েট ইউনিয়ন কিয় ভংগ হৈছিল ? বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।

OR/অথবা

Discuss US hegemony as hard power. Do you think that US hegemony is good for the World? Give justification. 4+2=6

কঠিন ক্ষমতা হিচাপে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ আধিপত্য আলোচনা কৰা। আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ আধিপত্য বিশ্বৰ বাবে ভাল বুলি ভাবানে ? যুক্তিযুক্তকতা দিয়া।

PART-B/খ-শাখা

(Politics in India since Independence)

(স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতৰ ৰাজনীতি)

15. Answer the following as directed: 1×6=6

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুযায়ী উত্তৰ লিখা:

- (a) Panchsheel principle was jointly declared by Indian Prime Minister _____ and Chinese Premier Zhou Enlai.

(Fill in the blank)

পঞ্চশীল নীতি ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী _____ আৰু চীনৰ মুৰব্বী চৌ এন লায়ে যুটীয়াভাৱে ঘোষণা কৰিছিল। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (b) In which year era of coalition government started in centre? কোন চনৰ পৰা কেন্দ্ৰত মৰ্চা চৰকাৰৰ যুগ আৰম্ভ হৈছিল?

- (c) In which state Navnirman movement took place? কোনখন ৰাজ্যত নৱনিৰ্মাণ আন্দোলন সংঘটিত হৈছিল?

- (d) In the first General Election of 1952, election was held simultaneously for Lok Sabha and _____. (President/State Legislative Assembly/Rajya Sabha/Prime Minister)

(Choose the correct one)

১৯৫২ চনৰ প্ৰথমটো সাধাৰণ নিৰ্বাচনত একসময়তে লোকসভা আৰু _____ (ৰাষ্ট্ৰপতি/ৰাজ্যিক বিধান মণ্ডল/ৰাজ্যসভা/প্ৰধানমন্ত্ৰী নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত হৈছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (e) Write one feature of New Economic Policy of India.

ভাৰতৰ নতুন অৰ্থনৈতিক নীতিৰ এটা বৈশিষ্ট লিখা।

- (f) At present which institution has replaced Planning Commission in India?

বৰ্তমান সময়ত ভাৰতবৰ্ষত পৰিকল্পনা আয়োগৰ সলনি কোনটো প্ৰতিষ্ঠান গঢ়ি তোলা হৈছে?

16. What is Narmada Bachao Movement? Who was the leader of this movement? 1+1=2

নৰ্মদা বাচাঁও আন্দোলন কি ? এই আন্দোলনৰ নেতৃত্ব কোনে বহন কৰিছিল ?

17. When was the State Reorganisation Act passed? Name any one state created under this Act. 1+1=2

ৰাজ্য পুনৰগঠন আইন কেতিয়া গ্ৰহণ কৰা হৈছিল ? এই আইনৰ অধীনত সৃষ্টি হোৱা যিকোনো এখন ৰাজ্যৰ নাম লিখা।

18. Who introduced Twenty Point Programme in India? Why was it introduced? 1+1=2

ভাৰতবৰ্ষত কোনে কুৰিডফীয়া আচনি প্ৰৱৰ্ত্তন কৰিছিল ? এই আচনি কিয় প্ৰৱৰ্ত্তন কৰা হৈছিল ?

19. Write two causes of the emergence of communalism in India. 2

ভাৰতত সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ উদ্ভৱৰ দুটা কাৰণ লিখা।

20. Write two reasons responsible for growing importance of regional political parties in Indian Politics. 2

ভাৰতীয় ৰাজনীতিত আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলসমূহৰ গুৰুত্ব বৃদ্ধিৰ দুটা কাৰণ লিখা।

21. When was Election Commission in India formed? Who was the first Chief Election Commissioner of India? 1+1=2

ভাৰতৰ নিৰ্বাচনী আয়োগ কেতিয়া গঠন কৰা হৈছিল ? ভাৰতৰ প্ৰথমগৰাকী মুখ্য নিৰ্বাচনী আয়ুক্ত কোন আছিল ?

22. Discuss briefly the result of Green Revolution in India. 4

ভাৰতত সেউজ বিপ্লৱৰ ফলাফলসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

23. Do you think that anti-arrack movement is a women movement? Justify your answer. 4

মাদক দ্ৰব্য বিৰোধী আন্দোলনটোক নাৰী আন্দোলন বুলি তুমি ভাবা নেকি ? তোমাৰ উত্তৰৰ যুক্তিযুক্ততা দিয়া।

24. Discuss briefly about the initiatives taken by Janata Government. 4

জনতা চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা উদ্যোগসমূহৰ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

25. What were the consequence of fourth General Election of 1967? Discuss briefly. 4

১৯৬৭ চনৰ চতুৰ্থ সাধাৰণ নিৰ্বাচনৰ ফলাফলসমূহ কি আছিল ? চমুকৈ আলোচনা কৰা।

26. Mention any four regional political parties of India. 4

ভাৰতৰ যিকোনো চাৰিটা আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ নাম উল্লেখ কৰা।

27. How far planning is relevant in the era of globalisation? Discuss. 6

বিশ্বায়নৰ যুগত পৰিকল্পনা কিমান দূৰ প্ৰাসংগিক ? আলোচনা কৰা।

OR/অথবা

Discuss the main controversies around planned development in early years of India's independence. 3+3=6

ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ আৰম্ভণিতে পৰিকল্পিত বিকাশৰ সৈতে উদ্ভৱ হোৱা মূল বিতৰ্কসমূহ আলোচনা কৰা।

28. Discuss the regional movements of North East India. What are the reasons of these movements in this area? 4+2=6

উত্তৰ-পূব ভাৰতত আঞ্চলিক আন্দোলনৰ আলোচনা কৰা। এই অঞ্চলটোৰ এনে আন্দোলনৰ জন্ম হোৱাৰ কাৰণ সমূহ কি ?

OR/অথবা

Discuss elaborately about the Kashmir problem. 6

কাশ্মীৰ সমস্যা সম্পৰ্কে বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।

— x —